

Výroční zpráva za rok

2012

Shrnutí

EVROPSKÝ INSPEKTOR
OCHRANÝ ÚDAJŮ

Výroční zpráva za rok

2012

Shrnutí

Europe Direct je služba, která vám pomůže odpovědět na otázky týkající se Evropské unie.

Bezplatná telefonní linka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Někteří operátoři mobilních sítí neumožňují přístup k číslům 00 800 nebo mohou tyto hovory účtovat.

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu. Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2013

ISBN 978-92-9242-001-7

doi:10.2804/5270

© Evropská unie, 2013

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

ÚVOD

Tento dokument je shrnutím Výroční zprávy o činnosti evropského inspektora ochrany údajů za rok 2012. Tato zpráva se týká roku 2012, který byl devátým rokem fungování evropského inspektora ochrany údajů jakožto nezávislého orgánu dozoru, jehož úkolem bylo zajistit, aby orgány a instituce EU dodržovaly základní práva a svobody fyzických osob, zejména jejich soukromí v souvislosti se zpracováním osobních údajů. Pojednává i o čtvrtém roce společného mandátu Petera Hustinx, evropského inspektora ochrany údajů, a jeho zástupce Giovanniho Buttarelloho, jako členů tohoto úřadu.

Evropský inspektor ochrany údajů byl zřízen nařízením (ES) č. 45/2001 (dále jen „nařízení“)¹, aby chránil osobní informace a soukromí a prosazoval osvědčené postupy v orgánech a institucích EU. Naším posláním je:

- **sledovat a zajišťovat** ochranu osobních údajů a soukromí při zpracovávání osobních informací o jednotlivcích orgány a institucemi EU,
- **poskytovat poradenství** orgánům a institucím EU ve všech záležitostech týkajících se zpracování osobních informací. Zákonodárné orgány EU nás konzultují v otázkách návrhů právních předpisů a nového vývoje politiky, které mohou ovlivnit soukromí,
- **sledovat** novou technologii, která může ovlivnit ochranu osobních informací,
- **intervenovat** u Soudního dvora EU s cílem poskytovat odborné poradenství při výkladu právních předpisů v oblasti ochrany údajů,

- **spolupracovat** s vnitrostátními orgány dozoru a jinými orgány dozoru za účelem zlepšení důslednosti při ochraně osobních informací.

Letos bylo vyvinuto zvláštní úsilí, aby se zlepšila účinnost a efektivita naší organizace v současném ovzduší úsporných opatření. V této souvislosti jsme za pomoci našich interních i externích zúčastněných subjektů dokončili ucelený strategický přezkum, jehož výsledkem bylo stanovení jasných cílů pro roky 2013-2014, přijetí interního jednacího řádu, který se vztahuje na všechny činnosti evropského inspektora ochrany údajů, a přijetí ročního plánu řízení. V důsledku toho dosáhla instituce v roce 2012 plné zralosti.

V průběhu roku 2012 jsme opět stanovili nová měřítka v různých oblastech působnosti. V rámci dozoru nad orgány a institucemi EU při zpracovávání osobních údajů jsme jednali s více inspektory ochrany údajů ve více orgánech a institucích než kdykoli předtím. Kromě toho jsme byli svědky vlivu naší nové politiky vynucování předpisů: většina orgánů a institucí EU včetně mnoha agentur dosahuje při dodržování nařízení o ochraně údajů významného pokroku, třebaže stále existuje řada těch, které by měly své úsilí zvýšit.

V rámci konzultací o nových legislativních opatřeních jsme vydali rekordní počet stanovisek k rozsáhlé řadě témat. Na čelním místě programu stál přezkum právního rámce EU pro ochranu údajů. Na ochranu údajů však mělo vliv i provádění Stockholmského programu v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva a Digitální agendy, jakož i dalších otázek týkajících se vnitřního trhu, např. reformy finančního sektoru, a záležitostí v oblasti veřejného zdraví a ochrany spotřebitele. Rovněž jsme zintenzivnili naši spolupráci s ostatními orgány dozoru.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1).

HLAVNÍ UDÁLOSTI V ROCE 2012

Hlavní činnosti evropského inspektora ochrany údajů v roce 2012 nadále rostly jak z hlediska rozsahu, tak působnosti, a to navzdory tomu, že se kvůli rozpočtovým omezením ve skutečnosti snižovaly zdroje.

Vize a metodika

Byl dokončen strategický přezkum ohlášený v minulé výroční zprávě a výsledná strategie na období 2013–2014 formuluje vizi a metodiku, které jsou nutné pro to, abychom zlepšili naši schopnost pracovat účinně a efektivně v ovzduší úsporných opatření. Strategie byla doplněna přijetím jednacího řádu, který v jediném uceleném dokumentu vymezil organizaci a pracovní postupy instituce, a ročního plánu řízení, který byl základem plánování a řízení pracovní zátěže. Všechny tři dokumenty jsou úzce provázány. Hlavní hodnoty a klíčové zásady formulované během strategického přezkumu jsou uvedeny v článku 15 jednacího řádu a činnosti, o něž se nová strategie na období 2013–2014 opírá, jsou zahrnuty v ročním plánu řízení pro rok 2013.

Inspektoři ochrany údajů

V květnu 2012 jsme v rámci našich snah o podporu práce inspektorů ochrany údajů zahájili průzkum, který byl veden formou dotazníku a zaměřil se na status inspektorů ochrany údajů. Na základě závěrů z tohoto průzkumu byla vypracována zpráva, která zdůrazňuje řadu pozitivních výsledků, ale poukazuje také na určité oblasti, které vzbuzují znepokojení a které hodláme bedlivěji sledovat.

Předběžné kontroly

V roce 2012 jsme obdrželi 119 oznámení o předběžné kontrole a přijali 71 stanovisek k předběžným kontrolám. Po pečlivé analýze nebylo předběžné kontrole podrobena 11 případů. Na rozdíl od předchozích let, kdy se naše stanoviska většinou týkala velkých orgánů EU, jsme v roce 2012 adresovali většinu našich stanovisek agenturám a subjektům EU. Obecně se stanoviska přijatá v roce 2012 týkala standardních správních postupů, např. hodnocení pracovníků a zpracování údajů o zdravotním stavu, ale také hlavních činností, např. operací zpracování údajů v souvislosti se zmrazováním aktiv v Komisi, přepracovaných vyšetřovacích postupů úřadu OLAF a ročních prohlášení o zájmech. V rámci kroků navazujících na stanoviska evropského inspektora ochrany údajů jsme byli v roce 2012 s potěšením schopni uzavřít 92 případů.

Návštěvy

V roce 2012 jsme navštívili šest agentur, u nichž existovalo podezření na nedostatečný důraz na plnění povinností či nedostatečnou komunikaci mezi agenturou a evropským inspektorem ochrany údajů. Tyto návštěvy se ukázaly jako velmi účinné, pokud jde o zvyšování povědomí a zava-

záni vedení agentur k dodržování nařízení. Provedli jsme inspekce v 15 orgánech či institucích EU a navázali na předchozí inspekce.

Rozsah konzultací

Stejně jako v předchozích letech jsme i v roce 2012 zaznamenali nárůst naší konzultační činnosti zaměřené na právní předpisy. Vydali jsme rekordních 33 stanovisek, 15 formálních připomínek a 37 neformálních připomínek. Význam ochrany údajů soustavně roste: kromě obvyklých priorit týkajících se prostoru svobody, bezpečnosti a práva a mezinárodního předávání údajů byla v roce 2012 stále častěji vydávána stanoviska k záležitostem vnitřního trhu a zdravotnictví. Rychlý vývoj v oblasti digitální agendy se mezitím odráží v přílivu souvisejících legislativních návrhů.

Přezkum právního rámce pro ochranu údajů

V reakci na návrh reformního balíčku² tvořeného nařízením a směrnicí, který byl zveřejněn v lednu, jsme v březnu vydali stanovisko. Poté jsme nadále v průběhu celého roku v projevech, tiskových zprávách a na dalších fórech poukazovali na možné oblasti, které vzbuzují znepokojení, a na možná zlepšení.

Digitální agenda a technologie

V oblasti digitální agendy a technologie jsme zveřejnili stanovisko k tzv. cloud computingu. Dopad nové technologie na tuto oblast je – a nadále zůstane – nanejvýš důležitý a zdůrazňuje potřebu uplatňovat zásady ochrany údajů, např. zajistit *ochranu soukromí již od návrhu* a také *standardní nastavení ochrany soukromí*.

Veřejné zdraví a ochrana spotřebitele

V oblasti veřejného zdraví a ochrany spotřebitele jsme zaznamenali sílící tendenci ke slučování nových digitálních technologií se stávajícími postupy s cílem zlepšit kvalitu služeb. Tyto snahy jsou chvályhodné a personalizovaná péče a služby mají velký potenciál. Vzhledem k citlivosti osobních údajů o zdravotním stavu však lze důvěru zákazníků v nové služby posílit a zachovat pouze tehdy, budou-li dodržovány základní zásady ochrany údajů.

Spolupráce s orgány pro ochranu údajů

Evropský inspektor ochrany údajů a pracovní skupina zřízená podle článku 29 spolupracovali na široké škále témat, zejména v rámci přípravy stanovisek k omezení účelu

2 http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/Consultation/Reform_package.

a slučitelnému použití, šablonám pro posouzení dopadu ochrany údajů na inteligentní sítě a veřejně přístupným údajům, přičemž evropský inspektor ochrany údajů zastával funkci zpravodaje. Rovněž jsme významně přispěli ke stanoviskům, která byla přijata k diskusím o reformě ochrany údajů, cloud computingu, osvobození od souhlasu s použitím cookies a vývoji v oblasti biometrických technologií.

Koordinovaný dozor

Evropský inspektor ochrany údajů poskytoval orgánům pro ochranu údajů zapojeným do koordinovaného dozoru nad systémem EURODAC a celním informačním systémem efektivní služby sekretariátu. Kromě toho se v listopadu 2012 uskutečnilo první zasedání nové koordinační skupiny pro dozor nad vízovým informačním systémem (VIS). Jejím hlavním úkolem je dohlížet na probíhající postupné zavádění systému a usnadňovat spolupráci členských států. Skupina jednala o svém prvním pracovním programu a sdílela informace o činnostech evropského inspektora ochrany údajů a vnitrostátních inspekcích v různých členských státech.

Vnitřní organizace

V roce 2012 byl v rámci organizace zaveden nový odbor, odbor politiky v oblasti IT, s cílem rozvíjet a koncentrovat naše odborné znalosti v oblasti informačních technologií a ochrany údajů. Tento odbor je tvořen odborníky na IT, kteří mají zkušenosti s praktickými otázkami týkajícími se IT a s politikou a dozorem. Zlepšuje naši schopnost posoudit rizika nových technologií z hlediska ochrany soukromí, navázat styky s technologickými odborníky z jiných orgánů pro ochranu údajů a nabízet správcům údajů poradenství ohledně zásad zajištění *ochrany soukromí již od návrhu a standardního nastavení ochrany soukromí*. Zaručuje také, že dokážeme rozvíjet naše metody a nástroje dozoru v souladu s technologickým vývojem, zejména pokud jde o rozsáhlé informační systémy, které jsou pod koordinovaným dozorem. Odbor bude také podporovat vývoj soudržnější politiky instituce v oblasti IT.

Řízení zdrojů

Kromě čtvrtletních přezkumů plnění rozpočtu, do nichž se zapojuje správní rada instituce, se plnění našeho rozpočtu zvýšilo ze 75,66 % v roce 2010 na 90,16 % v roce 2012. Nové nástroje IT, např. Sysper2 (lidské zdroje) a MIPS (řízení misí) vedly ke zvýšení efektivity a k profesionalizaci funkce evropského inspektora ochrany údajů v oblasti lidských zdrojů.

Několik hlavních údajů o činnosti evropského inspektora ochrany údajů v roce 2012

- 71 přijatých stanovisek k předběžné kontrole, 11 stanovisek k jiným kontrolám než předběžným
- 86 přijatých stížností, 40 přípustných
- 27 konzultací týkajících se správních opatření
- 15 provedených kontrol na místě a 6 uskutečněných návštěv
- 1 zveřejněné pokyny ke zpracování osobních informací v oblasti dovolené a pružné pracovní doby
- 33 vydaných stanovisek k návrhům právních předpisů, mimo jiné k iniciativám týkajícím se prostoru svobody, bezpečnosti a práva, technologického vývoje, mezinárodní spolupráce, předávání údajů, veřejného zdraví nebo vnitřního trhu
- 15 vydaných souborů formálních připomínek, mimo jiné k právům duševního vlastnictví, ochraně civilního letectví, politice EU v oblasti trestního práva, systému sledování financování terorismu, energetické účinnosti nebo k programu Práva a občanství.
- 37 vydaných souborů neformálních připomínek

DOZOR A VYNUCOVÁNÍ

Jednou z hlavních úloh evropského inspektora ochrany údajů je provádět nezávislý dozor nad zpracováním údajů uskutečňovaným evropskými orgány či institucemi. Právní rámec je tvořen nařízením (ES) č. 45/2001 o ochraně údajů, které stanoví řadu povinností pro ty, kdo údaje zpracovávají, ale rovněž řadu práv pro ty, jejichž osobní údaje jsou zpracovávány.

K úkolům v rámci dozoru patří úkoly počínaje poradenstvím a podporou pro inspektory ochrany údajů prostřednictvím předběžné kontroly rizikových zpracování údajů a prováděním šetření konče, a to včetně kontrol na místě a vyřizování stížností. Další poradenské činnosti pro správní orgány EU mohou mít i podobu konzultací ohledně správních opatření nebo zveřejňování tematických pokynů.

Náš strategický cíl

Prosazovat „kulturu ochrany údajů“ v orgánech a institucích EU, aby si byly vědomy svých povinností a aby nesly odpovědnost za dodržování požadavků na ochranu údajů.

Inspektoři ochrany údajů

Všechny orgány a instituce EU musí mít alespoň jednoho **inspektora ochrany údajů**. V roce 2012 bylo jmenováno 11 nových inspektorů ochrany údajů jak ve stávajících institucích a orgánech, tak v nových agenturách nebo společných podnicích, takže koncem roku 2012 působilo v orgánech a institucích EU celkem 58 inspektorů ochrany údajů. Důležitým předpokladem pro účinný dozor je pravidelná spolupráce s inspektory ochrany údajů a jejich sítí. Evropský inspektor ochrany údajů úzce spolupracoval s „kvartetem inspektorů ochrany údajů“ tvořeným čtyřmi inspektory ochrany údajů (Rady, Evropského parlamentu, Evropské komise a Evropského úřadu pro bezpečnost potravin), kteří koordinují síť inspektorů ochrany údajů. Evropský inspektor ochrany údajů se zúčastnil setkání inspektorů ochrany údajů, která se konala v březnu 2012 v Evropské agentuře pro chemické látky v Helsinkách a v listopadu 2012 v Evropské centrální bance.

Předběžné kontroly

Nařízením (ES) č. 45/2001 stanoví, že veškerá zpracování osobních údajů, která by mohla představovat zvláštní rizika pro práva a svobody subjektů údajů, podléhají předběžné kontrole ze strany evropského inspektora ochrany údajů. Evropský inspektor ochrany údajů poté rozhodne, zda zpracování probíhá v souladu s nařízením či nikoli.

I nadále byly důležitým aspektem dozoru předběžné kontroly rizikových zpracování údajů. V roce 2012 jsme obdrželi 119 oznámení o předběžné kontrole (2 byla stažena). Ačkoli jsme dohnali zpoždění při provádění předběžných kontrol *ex-post* u většiny orgánů EU, počet oznámení se zvýšil v důsledku operací zpracování údajů zavedených agenturami EU, zejména těmi nově zřízenými, kroků navazujících na vydané pokyny, jakož i několika návštěv v agenturách v roce 2012. V roce 2012 jsme vydali 71 stanovisek k předběžným kontrolám a 11 stanovisek k jiným kontrolám než předběžným. Tyto údaje zohledňují fakt, že jsme se vysokým počtem případů zabývali prostřednictvím společných stanovisek: v roce 2012 jsme vydali 13 společných stanovisek, která reagovala celkem na 41 oznámení.

Sledování dodržování předpisů

V našem strategickém dokumentu z prosince 2010 evropský inspektor ochrany údajů oznámil, že „*bude nadále provádět pravidelné „průzkumy“, aby zaručil, že má reprezentativní představu o dodržování požadavků na ochranu údajů v orgánech/institucích EU, a aby byl schopen stanovit odpovídající vnitřní cíle, jejichž prostřednictvím by na tato zjištění reagoval*“. V květnu 2012 jsme zahájili průzkum zaměřený na inspektory ochrany údajů, abychom mohli sledovat, jak orgány a instituce EU dodržují článek 24 nařízení. Ačkoli jsme mohli s potěšením oznámit, že funkce inspektora ochrany údajů je v rámci správních orgánů EU řádně zavedena, několik oblastí vzbuzuje znepokojení. Budeme zejména bedlivě sledovat skutečné trvání mandátu těch inspektorů ochrany údajů, kteří jsou smluvními zaměstnanci, vysokou fluktuací inspektorů, možné střety zájmů, zejména u inspektorů, kteří ve správě pracují na částečný úvazek. Tam, kde to bude třeba, se budeme těmito případy jednotlivě zabývat.

V červnu 2012 jsme zahájili průzkum ve formě dotazníku, který se zaměřil na funkci koordinátora ochrany údajů

v Evropské komisi. Výsledky průzkumu budou zpracovány ve zprávě, která bude vydána v roce 2013.

Stížnosti

Jednou z hlavních povinností evropského inspektora ochrany údajů, stanovenou nařízením o ochraně údajů, je vyslechnout a posoudit stížnosti, jakož i provádět vyšetřování buď z vlastního podnětu, nebo na základě stížnosti.

V roce 2012 přijal evropský inspektor ochrany údajů 86 stížností (ve srovnání s rokem 2011 jde o přibližně 20% pokles, což potvrzuje, že on-line formulář pro podávání stížností, který je k dispozici na našich internetových stránkách, účinně snižuje počet nepřijatelných stížností). 46 z nich bylo nepřijatelných *prima facie*, většina se týkala zpracování údajů na vnitrostátní úrovni, a nikoli zpracování údajů orgánem či institucí EU.

Zbývajících 40 stížností vyžadovalo důkladné šetření (nárůst přibližně o 54 % oproti roku 2011). Kromě toho bylo ke dni 31. prosince 2012 15 přijatelných stížností, které byly předloženy v předchozích letech (čtyři v roce 2009, tři v roce 2010 a osm v roce 2011), stále předmětem šetření, přezkumu či navazujících kroků.

Konzultace o správních opatřeních

Dne 23. listopadu 2012 jsme vydali strategický dokument týkající se konzultací v oblasti dozoru a vynucování, abychom poskytli určité pokyny. Další činnost spočívala v reakci na **konzultace o správních opatřeních** ze strany orgánů a institucí EU v oblasti zpracování osobních údajů. Byla řešena řada otázek včetně účtování hovorů z pevné telefonní linky pro nepracovní účely, internetového zveřejnění oficiálního adresáře zaměstnanců EU, shromažďování osvědčení od smluvních zaměstnanců, smluvních doložek, které mají být použity v dohodách o správní spolupráci, a převádění lékařských údajů mezi jednotlivými orgány.

Horizontální pokyny

V roce 2012 jsme vydali Pokyny k řízení zpracování osobních informací v rámci **postupů týkajících se dovolené a pružné pracovní doby**. Uspořádali jsme školení pro koordinátory ochrany údajů, workshopy pro správce údajů, na stránkách evropského inspektora ochrany údajů jsme vytvořili prostor vyčleněný pro správce údajů a rovněž jsme pro tyto správce zřídili poradenskou telefonní linku. Dále jsme vydali zprávu o plnění pokynů ohledně sledování pomocí videokamer, které v březnu 2010 vydal evropský inspektor ochrany údajů. Zpráva popisuje stav dodržování těchto pokynů ze strany evropských orgánů a institucí.

V současné době pracujeme na pokynech týkajících se absencí a dovolených, zadávání zakázek a výběru odborníků, elektronického monitorování a předávání údajů.

POLITIKA A KONZULTACE

Evropský inspektor ochrany údajů poskytuje orgánům a institucím Evropské unie poradenství ohledně otázek ochrany údajů v řadě oblastí politiky. Tato poradní úloha souvisí s návrhy nových právních předpisů a s dalšími iniciativami, které mohou mít vliv na ochranu osobních údajů v Evropské unii. Konzultace má většinou podobu formálního stanoviska, evropský inspektor ochrany údajů však může poskytovat pokyny i ve formě připomínek či strategických dokumentů.

Náš strategický cíl

Zaručit, že zákonodárné orgány EU (Komise, Parlament, Rada) jsou si vědomy požadavků na ochranu údajů a integrují ochranu údajů do nových právních předpisů.

Hlavní trendy

Rok 2012 byl rokem významných změn v oblasti ochrany údajů. Komise nadále zveřejňovala velký počet legislativních návrhů ovlivňujících ochranu údajů, přičemž hlavním tématem byla ucelená reforma stávajících pravidel ochrany údajů. Tento projekt stál v programu evropského inspektora ochrany údajů v roce 2012 na předním místě a v rámci dalšího vývoje legislativního postupu tam zůstane i nadále.

V roce 2012 soustavně rostl počet stanovisek, která jsme vydali. Vydali jsme 33 stanovisek, 15 formálních připomínek a 37 neformálních připomínek k řadě témat. Prostřednictvím těchto a jiných opatření jsme v roce 2012 provedli naše priority tak, jak jsou vymezeny v našem seznamu.

Stejně jako v minulých letech se oblasti, jichž se týkala stanoviska evropského inspektora ochrany údajů, dále diverzifikovaly. Kromě tradičních priorit, jako je další rozvoj prostoru svobody, bezpečnosti a práva nebo mezinárodního předávání údajů, vznikají nové oblasti. Řada stanovisek se v roce 2012 zaměřila na digitální trh a bezpečnost spotřebitelů v on-line prostředí. V rámci těchto stanovisek byla značná pozornost věnována tématům osobních údajů o zdravotním stavu a informací o osobních úvěrech.

Stanoviska evropského inspektora ochrany údajů a klíčové otázky

Dne 25. ledna přijala Komise svůj reformní balíček, který obsahuje dva legislativní návrhy: obecné nařízení o ochraně údajů a konkrétní směrnici o ochraně údajů v oblasti policie a práva. Naší první reakcí bylo, že jsme obecné nařízení uvítali jakožto důležitý krok vpřed v oblasti ochrany údajů v Evropě. Dne 7. března jsme přijali stanovisko, v němž podrobněji popisujeme náš postoj k oběma návrhům. Evropský inspektor ochrany údajů dospěl ve veřejném prohlášení k závěru, že navzdory oběma legislativním návrhům nebude soubor pravidel ochrany údajů v Evropě zdaleka komplexní ve všech oblastech politiky EU – a to jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU.

V roce 2012 jsme rovněž zveřejnili stanovisko ke **cloud computingu**, abychom zdůraznili zásady ochrany údajů a význam jejich správného provádění u tohoto významného jevu. V tomto stanovisku jsme podrobně popsali a zdůvodnili nezbytné normy pro ochranu údajů při cloud computingu. Takováto stanoviska mají poskytnout pokyny a sloužit jako referenční měřítka pro nadcházející ožehavá témata a otázky týkající se ochrany údajů.

Stále větší **interoperabilita** sofistikované **spotřebitelské technologie a internetu** (např. inteligentní zařízení) představuje nové výzvy, neboť je třeba omezit zpracování osobních informací na účely, k nimž byly shromážděny. Jádrem naší práce je v poslední době přístup k vyhrazeným informacím nebo využití formálně nevýznamných či nepřístupných údajů pro nové účely. Příkladem návrhu, k němuž jsme vyjádřili připomínky a který je dokladem tohoto trendu je stanovisko k inteligentním měřicím přístrojům, zařízením, která umožňují výrazné úspory energie, přesto často znamenají určitou formu domácího sledování.

V **prostoru svobody, bezpečnosti a práva** byla opakovaným tématem otázka nezbytnosti předání údajů. Vydali jsme řadu stanovisek, v jejichž popředí stála tato zásada ochrany údajů. Tak tomu bylo v případě našeho stanoviska k systému EURODAC, SIS II a Evropskému centru pro boj proti kyberkriminalitě. Jednoznačně si uvědomujeme, že donucovací orgány mají sklon dožadovat se rozsáhlejšího

přístupu k jiným databázím, např. těm, které používají celní a imigrační úřady, aby mohly předcházet trestné činnosti.

Také v roce 2012 nadále převažovala stanoviska týkající se **vnitřního trhu**, přičemž důraz byl kladen také na digitální agendu. Přijali jsme mimo jiné balíček čtyř stanovisek v oblasti regulace finančního trhu.

Soudní věci

U Soudního dvora EU nebyla v roce 2012 napadená žádná rozhodnutí evropského inspektora ochrany údajů a nedali jsme podnět k žádnému řízení proti jiným orgánům či institucím EU. Soud rozhodl ve dvou věcech, v nichž jsme figurovali jako vedlejší účastníci řízení.

První rozhodnutí se týkalo údajného nedostatku nezávislosti rakouského orgánu pro ochranu údajů, Datenschutzkommission (DSK). Ve věci *Komise v. Rakousko* (věc C-614/10) jsme zasáhli na podporu Komise. V rozhodnutí ze dne 16. října 2012 dospěl Soudní dvůr k závěru, že rakouský orgán DSK nesplnil požadavky na nezávislost vymezené ve směrnici o ochraně údajů.

Druhá věc, do které jsme se zapojili, byla věc *Egan a Hackett v. Evropský parlament* (věc T-190/10). Dva žadatelé v tomto

případě požadovali veřejný přístup ke dvěma dokumentům týkajícím se žádostí o příspěvky určené na parlamentní asistenci dvou poslanců Evropského parlamentu, v nichž byla zmíněna jména asistentů. Parlament odmítl přístup k těmto dokumentům udělit s tím, že jména asistentů představují osobní informace, jejichž zveřejněním by bylo narušeno soukromí dotčených osob. V rozhodnutí ze dne 28. března 2012 Soudní dvůr odmítnutí přístupu k dokumentům zrušil, jelikož Parlament neprokázal, do jaké míry by zveřejnění dokumentů se jmény bývalých asistentů poslanců Evropského parlamentu konkrétně a skutečně ohrozilo jejich právo na soukromí.

Rovněž jsme požádali o povolení zasáhnout ve dvou dalších věcech, které jsou v době psaní této zprávy stále nerozhodnuté: v první věci jde o další akci pro neplnění povinnosti týkající se nezávislosti orgánů pro ochranu údajů, tentokrát proti Maďarsku (věc C-288/12). Druhou nerozhodnutou právní věcí je *ZZ v. EIB*, kterou se zabývá Soud pro veřejnou službu (věc F-103/11). Během interního vyšetřování zabývajícího se obtěžováním, které vedla EIB, byla osobám obviněným z obtěžování zaslána úplná stížnost na údajné obtěžování včetně souvisejících dokumentů (které obsahovaly též lékařská prohlášení). Evropský inspektor ochrany údajů zasáhl na podporu žadatele, jelikož stížnost se zakládala na údajném porušení pravidel ochrany údajů.

SPOLUPRÁCE

Evropský inspektor ochrany údajů spolupracuje s jinými orgány pro ochranu údajů s cílem podporovat konzistentní ochranu údajů v celé Evropě. Tato úloha v oblasti spolupráce se týká rovněž spolupráce s orgány dozoru zřízenými v rámci bývalého „třetího pilíře“ EU a v souvislosti s rozsáhlými systémy informačních technologií.

Náš strategický cíl

Zlepšit dobrou spolupráci s orgány pro ochranu údajů, zejména s pracovní skupinou zřízenou podle článku 29, aby byla zaručena větší důslednost při ochraně údajů v EU.

Pracovní skupinu zřízenou podle článku 29 tvoří zástupci vnitrostátních orgánů pro ochranu údajů, evropský inspektor ochrany údajů a Komise (Komise rovněž poskytuje pracovní skupině sekretariát). Hraje centrální úlohu při zaručování důsledného uplatňování směrnice 95/46/ES.

V roce 2012 jsme aktivně přispěli k činnostem pracovní skupiny, a to zejména účastí v tematických podskupinách, např.: podskupinách pro hranice, cestování a prosazování práva, elektronickou správu, finanční otázky, budoucnost soukromí, mezinárodní předávání, klíčová ustanovení a technologie. Kromě toho jsme výrazně přispěli ke stanoviskům přijatým v roce 2012, zejména: k diskusím o reformě ochrany údajů (dvě stanoviska), cloud computing³, osvobození od souhlasu s použitím cookies a vývoji v oblasti biometrických technologií.

Rovněž jsme vystupovali jako zpravodaj či spoluzpravodaj u stanoviska k omezení účelu a slučitelnému použití (podskupina pro klíčová ustanovení); stanoviska k šabloně pro posouzení dopadu ochrany údajů na inteligentní síť (podskupina pro technologii) a stanoviska k otevřeným údajům (podskupina pro elektronickou správu). Všechna tři stanoviska by podle očekávání měla být přijata v roce 2013.

Vedle pracovní skupiny zřízené podle článku 29 evropský inspektor ochrany údajů pokračoval v úzké spolupráci s orgány zřízenými za účelem výkonu **společného dozoru nad rozsáhlými systémy informačních technologií EU**.

Důležitým prvkem těchto činností v rámci spolupráce je systém **EURODAC**. Koordinační skupinu pro dozor nad systémem EURODAC tvoří zástupci vnitrostátních orgánů pro ochranu údajů a evropský inspektor ochrany údajů. Rovněž zajišťujeme skupině sekretariát a v souvislosti s tím jsme v roce 2012 uspořádali dvě zasedání v Bruselu, jedno

v červnu a jedno v listopadu. Jedním z významných úspěchů skupiny v roce 2012 byl normalizovaný inspekční plán pro vnitrostátní přístupová místa systému EURODAC, který byl přijat na listopadovém zasedání. Účelem dotazníku je pomáhat při vnitrostátních inspekcích.

Podobné ujednání upravuje dozor nad **celním informačním systémem (CIS)**, v souvislosti s nímž evropský inspektor ochrany údajů svolal v roce 2012 dvě zasedání koordinační skupiny pro dozor nad CIS (v červnu a prosinci). Na červnovém zasedání skupina ve spolupráci se společným kontrolním orgánem pro cla přijala společné stanovisko k příručce FIDE a zprávu o činnosti za předcházející dva roky. Na prosincovém zasedání přednesl evropský inspektor ochrany údajů klíčové body kroků, které navazovaly na předběžné kontroly úřadu OLAF, poté následovala prezentace Komise (OLAF) k nejnovějším vývojovým tendencím při posuzování dopadu změny nařízení Rady č. 515/97 a technického vývoje systému CIS.

Vízový informační systém (VIS) je databáze informací včetně biometrických údajů v žádostech o víza podaných státními příslušníky třetích zemí. V listopadu 2012 jsme uspořádali první zasedání koordinační skupiny pro dozor nad systémem VIS. Skupinu tvořili zástupci vnitrostátních orgánů pro ochranu údajů a evropský inspektor ochrany údajů a jejím úkolem je dohlížet na postupný záběr systému, zabývat se různými otázkami, např. těmi, které se týkají případů, kdy členské státy zadávají společné úkoly externím poskytovatelům, a sdílet národní zkušenosti.

Pozornost byla nadále věnována spolupráci na **mezinárodních fórech**, zejména na evropských a mezinárodních konferencích inspektorů ochrany údajů a soukromí. V roce 2012 se v Lucemburku konala evropská konference, která se soustředila na nejnovější vývoj v oblasti modernizace rámců EU, Rady Evropy a OECD pro ochranu údajů. V říjnu se v Uruguayi konala mezinárodní konference k obecnému tématu *Soukromí a technologie v rovnováze*, která kladla obzvláštní důraz na nově vznikající ekonomiky a otázky týkající se *profilování a hromadných údajů*.

Ve funkci pozorovatele s právem zasáhnout se evropský inspektor ochrany údajů v roce 2012 zúčastnil dvou zasedání poradního výboru zřízeného podle úmluvy 108, jedno se konalo v září a další v listopadu.

Ve dnech 8.–9. listopadu 2012 uspořádala Světová celní organizace (WCO) v Bruselu 4. mezinárodní workshop o ochraně údajů v mezinárodních organizacích. Workshopu se zúčastnili odborníci z orgánů a institucí EU a mezinárodních organizací, aby spolu diskutovali a sdíleli osvědčené postupy. Během dvou dnů se uskutečnilo několik bloků moderovaných zástupci jak evropského inspektora ochrany údajů, tak WCO.

3 Stanovisko 05/2012 ke cloud computingu – pracovní skupina zřízená podle článku 196, 1.7.2012.

HLAVNÍ CÍLE PRO ROK 2013

Pro rok 2013 byly v rámci celkové strategie na období 2013–2014 vybrány následující cíle. Výsledky budou oznámeny v roce 2014.

Dozor a vynucování

Předběžné kontroly *ex-post*

Fáze přijímání oznámení *ex-post* se nyní chýlí ke konci, jelikož se domníváme, že orgány a instituce EU měly dostatek času na to, aby nám oznámily své stávající operace v oblasti zpracování údajů, neboť evropský inspektor ochrany údajů byl zřízen v roce 2004. Za tímto účelem evropský inspektor ochrany údajů napsal v červenci 2012 orgánům a institucím EU sdělení, v němž stanovil lhůtu pro oznámení všech předběžných kontrol *ex-post* na červen 2013. Očekává se, že v důsledku toho dojde v prvním pololetí roku 2013 k nárůstu naší pracovní zátěže.

Pokyny a školení

Zavedení koncepce odpovědnosti do rámce pro ochranu údajů znamená, že správní orgány EU budou muset přijmout všechna nezbytná opatření, aby zaručily plnění požadavků. Evropský inspektor ochrany údajů je přesvědčen, že v každém programu odpovědnosti hrají důležitou úlohu inspektoři ochrany údajů a koordinátoři ochrany údajů. Abychom podpořili jejich práci, budeme nadále poskytovat pokyny a školení a podporovat úzké kontakty se síti inspektorů ochrany údajů.

Intenzivnější dialog s orgány EU

Jako součást cíle 1 naší strategie na období 2013–2014 budeme udržovat úzký kontakt a intenzivní dialog s orgány EU, abychom podnítli lepší pochopení institucionálního kontextu a podpořili pragmatické a praktické uplatňování nařízení. Tento dialog by mohl mít řadu forem, zejména workshopů na konkrétní téma, setkání či telefonních konferenčních hovorů.

Obecná inventura

Evropský inspektor ochrany údajů hodlá zahájit novou inventuru ve všech orgánech a institucích EU. To je součást pravidelného procesu, v jehož rámci požádáme o zpětnou vazbu k některým ukazatelům plnění určitých závazků. Zjištění tohoto průzkumu poslouží jako základ, podle něž určíme orgány, které zaostávají v provádění programu plnění závazků, a budeme řešit zjištěné nedostatky.

Návštěvy

Budeme se nadále snažit zvyšovat povědomí na všech úrovních řízení a v nezbytných případech budeme využívat naše vynucovací pravomoci. Navštívíme instituce, které s námi nebudou odpovídajícím způsobem komu-

nikovat nebo u nichž se jednoznačně prokáže, že nevěnují dodržování nařízení o ochraně údajů dostatečnou pozornost.

Kontroly

Hodláme dále definovat naši politiku kontrol a vyladit postup, který tvoří rámec kontrolního procesu. Budeme nadále provádět cílené kontroly, a to nikoli pouze v oblastech, v nichž jsme poskytli poradenství, ale také tehdy, budeme-li chtít zkontrolovat aktuální stav.

Politika a konzultace

Hlavní cílem naší poradenské úlohy je zaručit, že zákonodárné orgány EU jsou si vědomy požadavků na ochranu údajů a integrují ochranu údajů do nových právních předpisů a uplatňují opatření, která jsme k dosažení tohoto cíle navrhli. Čelíme výzvě spočívající v plnění naší sílící úlohy v legislativním procesu a v poskytování včasného a směřodatného poradenství se stále více omezenými zdroji. S ohledem na tyto skutečnosti jsme použili náš seznam politických otázek k tomu, abychom vybrali otázky strategického významu, které budou základem naší konzultační práce v roce 2013 (seznam a průvodní oznámení jsou zveřejněny na našich internetových stránkách).

Směrem k novému právnímu rámci pro ochranu údajů

Za prioritní budeme považovat probíhající přezkum nového právního rámce pro ochranu údajů v EU a budeme nadále přispívat k debatám v následujících fázích legislativního procesu, bude-li to nezbytné a vhodné.

Technologický vývoj a digitální agenda, práva duševního vlastnictví a internet

Další oblastí, na kterou se v roce 2013 zaměříme, bude technologický vývoj, zejména vývoj spojený s internetem, a související politické reakce. Témata budou zahrnovat plány celoevropského rámce pro elektronickou identifikaci, ověřování a podpis, problematiku sledování na internetu (např. vymáhání práv duševního vlastnictví, postupy odstranění) či služby tzv. cloud computingu.

Další rozvoj prostoru svobody, bezpečnosti a práva

Relevantní nadcházející návrhy zahrnují zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce za účelem boje proti trestným činům, které mají dopad na rozpočet EU a reformu Evropské jednotky pro soudní spolupráci (EUROJUST). Budeme také pokračovat s prováděním iniciativ převedených z loňského roku, např. v reformě EUROPOLU a přípravě balíčku o inteligentních hranicích. Budeme také

pečlivě sledovat jednání se třetími zeměmi o dohodách o ochraně údajů.

Reformy finančního sektoru

Budeme nadále sledovat a podrobně zkoumat nové návrhy regulace finančních trhů a subjektů a dozoru nad nimi, pokud budou mít dopad na právo na soukromí a ochranu údajů. To je o to důležitější v době, kdy je předkládán rostoucí počet návrhů na harmonizaci a centrální dozor nad finančním sektorem.

Elektronické zdravotnictví

Vzhledem k silící tendenci začleňovat digitální technologie do poskytování zdravotnických služeb je krajně důležité stanovit jasná pravidla pro používání osobních informací v tomto rámci, a to zejména s ohledem na citlivou povahu údajů o zdravotním stavu. Vývoj v této oblasti budeme sledovat a ve vhodných případech zasáhneme.

Ostatní iniciativy

Plánujeme zveřejnění tzv. *eventuálních stanovisek*, která mají poskytnout cenný vstup při budoucím šíření základních zásad a zájmů týkajících se ochrany údajů v jiných oblastech politiky EU, např. v oblasti hospodářské soutěže a obchodu.

Spolupráce

Budeme věnovat obzvláštní pozornost naplnění strategie na období 2013–2014, pokud jde o spolupráci s ostatními orgány pro ochranu údajů a mezinárodními organizacemi a o naše povinnosti v oblasti koordinovaného dozoru.

Koordinovaný dozor

Budeme nadále vykonávat naši úlohu v rámci koordinovaného dozoru nad systémy EURODAC, CIS a VIS. Pod koordinovaným dozorem bude také Schengenský informační systém druhé generace (SIS II); jeho spuštění je naplánováno na rok 2013. Bude-li to nutné či požadováno zákonem, provedeme také kontroly centrálních jednotek těchto systémů.

Spolupráce s orgány pro ochranu údajů

Budeme nadále aktivně přispívat k činnostem a úspěchu pracovní skupiny zřízené podle článku 29 a budeme přitom zajišťovat důslednost a synergií mezi pracovní skupinou a evropským inspektorem ochrany údajů v souladu s našimi příslušnými prioritami. Budeme také udržovat dobré vztahy s vnitrostátními orgány pro ochranu údajů. Jako zpravodaj u některých specifických spisů budeme řídit a připravovat přijetí stanovisek pracovní skupiny zřízené podle článku 29.

Ochrana údajů v mezinárodních organizacích

Evropský inspektor ochrany údajů se bude nadále snažit komunikovat s mezinárodními organizacemi prostřednictvím workshopů, jejichž cílem bude zvyšování povědomí a výměna osvědčených postupů.

Ostatní oblasti

Informace a komunikace

V souladu se strategií na období 2013–2014 bude evropský inspektor ochrany údajů nadále zvyšovat povědomí o ochraně údajů v rámci správních orgánů EU, bude však také pokračovat ve snaze informovat jednotlivce o jejich základních právech na soukromí a ochranu údajů. To bude zahrnovat: aktualizaci a další vývoj našich internetových stránek; vývoj nových komunikačních nástrojů, abychom více zviditelnili naše hlavní činnosti; využití jednoduchého jazyka ke zvýšení srozumitelnosti odborných otázek a vymezení příkladů, s nimiž se může široká veřejnost snadno ztotožnit.

Řízení zdrojů a profesionalizace funkce lidských zdrojů

V ovzduší úsporných opatření a potřeby „zvládat více práce s menším objemem prostředků“ bude vyvinuta strategie řízení kvality, aby instituce mohly plnit své úkoly co nejlépe. Tato strategie bude zahrnovat:

- zvláštní důraz na novou politiku odborné přípravy, aby byl podpořen rozvoj odborných dovedností, profesní rozvoj a aby se zlepšila výkonnost,
- obnovené úsilí o lepší plánování, vyšší výkonnost a lepší sledování v souvislosti s vynakládáním finančních zdrojů,
- strategičtější přístup k řízení lidských zdrojů a
- systém celkového řízení kvality, který bude vyvinut a proveden s jasnými vazbami na standardy vnitřní kontroly, řízení rizik a společný rámec pro posuzování.

Rovněž zahájíme strategickou reflexi nad střednědobými a dlouhodobými potřebami týkajícími se zdrojů, a to zejména v souvislosti s budoucí Evropskou radou pro ochranu údajů.

Infrastruktura informačních technologií

V průběhu roku hodláme spustit náš nový systém řízení případů. Cílem tohoto systému je dosahovat výsledků v naplánovaných lhůtách s náležitým zřetelem na nezbytná opatření pro zajištění bezpečnosti údajů a jejich ochrany.

Evropský Inspektor ochrany údajů

Výroční zpráva za rok 2012 — Shrnutí

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie

2013 — 12 s. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-9242-001-7

doi:10.2804/5270

JAK ZÍSKAT PUBLIKACE EU

Bezplatné publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- v zastoupeních a delegacích Evropské unie.
Jejich kontaktní údaje naleznete na adrese <http://ec.europa.eu>
nebo si je můžete vyžádat faxem na čísle +352 2929-42758.

Placené publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Předplatné (např. roční řady *Úředního věstníku Evropské unie*, sbírky rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie):

- u některého z prodejců Úřadu pro publikace Evropské unie (http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm).

EVROPSKÝ INSPEKTOR
OCHRANY ÚDAJŮ

QT-AB-13-001-CS-N

*EIOÚ – Evropský strážce
ochrany osobních údajů*

www.edps.europa.eu

Úřad pro publikace

@EU_EDPS

ISBN 978-92-9242-001-7

7 892924 200177